

Za: Vlada RS in poslanci ter poslanke DZ RS

V vednost: medijem

Ljubljana; 5.december 2012

Odrto pismo: Poziv Vladi RS in Državnemu zboru k zaustavitvi aktivnosti, povezanih z izvrševanjem zakona o poroštvu za TEŠ 6 (ZPODPTEŠ)

Spoštovani!

30. novembra 2012 sta Ministrstvo za infrastrukturo in prostor in Ministrstvo za finance z direktorjem Termoelektrarne Šoštanj (TEŠ) podpisala pogodbo o ureditvi razmerij v zvezi s projektom TEŠ 6 in pogodbo o načinu in pogojih zavarovanja poroštva. Obe pogodbi mora potrditi Vlada, in sta pogoj za podpis poroštvene pogodbe z Evropsko investicijsko banko, ki jo na koncu mora ratificirati še Državni zbor.

Vlada RS je v svojem mnenju do Predloga Zakona o poroštvu Republike Slovenije za obveznosti iz dolgoročnega posojila v višini 440 milijonov evrov, ki ga najame Termoelektrarna Šoštanj d.o.o. pri Evropski investicijski banki, za financiranje projekta postavitve nadomestnega bloka 6 moči 600 MW v Termoelektrarni Šoštanj, dne 23. 2. 2012 zapisala, da je **pripravljena prevzeti tveganje s poroštvom le pod določenimi pogoji**¹.

Iz NIP 5, pa tudi iz pogodbe o ureditvi razmerij izhaja, **da investitor ni zagotovil izpolnjevanja postavljenih pogojev Vlade oz. da jih pogodba o ureditvi razmerij nedopustno spreminja** :

1. Investitor ni uspel znižati investicijske vrednosti oz. je približati vrednosti iz NIP3. Investicijska vrednost ostaja enaka, večinoma na račun znižanja stroškov financiranja tekom gradnje, ki pa so v NIP5 podcenjeni na račun zgodovinsko nizkega EURIBORja.
2. Med Premogovnikom Velenje in Termoelektrarno Šoštanj je sklenjena pogodba, ki določa

¹

Pogoji so bili:

1. investitor mora opraviti pogajanja z vsemi dobavitelji s ciljem znižanja vrednosti iz NIP4 (1.302.747,10 EUR) in jih čimbolj približati vrednostim iz NIP 3, pri čemer morajo biti v končni vrednosti zajeti vsi stroški (npr. stroški povezovalnega voda za priključitev na EES,...)
2. med Premogovnikom Velenje in Termoelektrarno Šoštanj mora biti pred odobritvijo državnega poroštva sklenjena pogodba o dolgoročni dobavi lignita po maksimalni ceni iz NIP 4 (2,25EUR/GJ)
3. investitor mora zagotoviti dokončanje projekta po priloženem terminskem načrtu (uporabno dovoljenje do 15. 2. 2016)
4. investitor mora zagotoviti vse pogoje za doseganje donosnosti projekta v skladu s sektorsko politiko za področje energetike.
5. omejitev izpustov emisij CO2 skladno z investicijskim programom.

Vir: <http://imss.dz-rs.si/imis/e5606c9cb891430f63fd.pdf>

zahtevano ceno (2,25EUR/GJ) le v letu 2015. Pogodba ne določa odkupne cene premoga, dopušča pa dvigovanje cene, ki je v NIP5 opredeljeno kot 1 EUR cent na leto. Dodatno sta si ministrstvi v pogodbi o ureditvi razmerij dovolili v 5. členu pogoj spremeniti tako, da mora pogodba o dolgoročni dobavi premoga biti sklenjena po maksimalni ceni, ki jo določa NIP5 in ta je namesto 2,25 EUR/GJ lahko 2,73 EUR/GJ. V primeru da ta navedba drži, se ekonomika projekta spremeni bistveno na slabše.

3. Doseganje donosnosti projekta ni v skladu s sektorsko politiko za področje energetike, saj NIP5 v izračunih še vedno predvideva 7 % diskontno stopnjo namesto 9 %, ki jo določa sektorska politika, kar kritično spreminja ekonomiko projekta oz. dela projekt, kot je predstavljen v NIP5, neekonomičen.

Če sklepamo, da so bili pogoji vlade določeni tehtno in z namenom, da se prepreči morebitno vnovčenje državnega poročstva, pomeni kakršenkoli odstop od postavljenih pogojev nesprejemljivo tveganje za javne finance in obstoj povezanih gospodarskih družb v večinski državni lasti.

Da je ekonomika projekta preveč vprašljiva dokazuje tudi neodvisno strokovno mnenje v zvezi z NIP5², ki sta ga naročila Greenpeace v Sloveniji in Focus, društvo za sonaraven razvoj. Pripravljalec stokovnega mnenja je slednje sklenil s sklepom:

„NIP5 vsebuje določene predpostavke, ki so preveč optimistične (cene kuponov CO₂, izboljšanje učinkovitosti delovanja brez utemeljitve, cene premoga), kar prikazuje boljšo ekonomiko projekta, pri čemer celovito ne obvladuje tveganj, ki jim je projekt izpostavljen (npr. sprememba obrestnih mer, neskljenjena dolgoročna pogodba o dobavi premoga s točno določenimi in obvezujočimi cenami). Hkrati pa NIP5 tudi ne upošteva v energetske sektorske politiki RS postavljeno merilo minimalne diskontne stopnje (9 %), pri kateri je neto sedanja vrednost projekta TEŠ 6 negativna pri vsakem od omenjenih scenarijev³.«

Dokument opozarja še na druga pomembna tveganja projekta:

1. Povečano tveganje dviga stroškov financiranja zaradi spremenjene politike ščitenja obrestne mere. Realno tveganje zaradi dolgoročnosti.
2. Tveganje na spremembo cene električne energije. Močna občutljivost.
3. Tveganje sposobnosti Premogovnika Velenje (PV) za doseganja ciljne cene premoga.
4. Tveganje nerealnosti prikazovanja realnega stanja zaradi soodvisnost med PV in TEŠ6 in posledično možnost transfernih cen.
5. Tveganje povišanja cene emisijskih kuponov CO₂ v skladu z dolgoročnimi cilji EU za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov.
6. Tveganje nedoseganja predvidene izboljšave učinkovitosti pri odkopu premoga, kot je predvidena v NIP5.

Posebej je potrebno izpostaviti dejstvo, da ob upoštevanju cen emisijskih kuponov, kot jih predvideva Energetski kažipot 2050 v scenarijih, ki so skladni z dolgoročnimi podnebnimi cilji EU, projekt nikakor

² Strokovno mnenje v zvezi z noveliranim investicijskim programom rev. 5 – postavitev nadomestnega bloka 6 moči 600 MW v TE Šoštanj, dr. Aleksandar Kešeljević, str. 16

³ Citat se nanaša na "dekarbonizacijske" scenarije iz Energetskega kažipota 2050

ne dosega ekonomske upravičenosti in v vseh petih scenarijih dosega močno negativno neto sedanjo vrednost. Verjetnost, da se bo moral TEŠ podrediti podnebni politiki EU je verjetno večja, kot pa da se bo podnebna politika EU podrejala željam TEŠ. Da so podnebne spremembe realen problem, katerega posledice že čutimo, so nas v Sloveniji v tem letu opozorile zmrzal, suša in nedavne poplave.

Če se opisana tveganja uresničijo, bo TEŠ 6 predstavljal nasedlo naložbo, poroštvo pa bo vnovčeno. S tem bo tako, kot premnogokrat na pleča državljanov prenešeno breme napačnih in neodgovornih odločitev politike.

Vlado RS zato pozivamo, da ne odobri podpisa potrebnih pogodb, Državni zbor pa, da poroštvene pogodbe ne ratificira. Zaustavite dejavnosti, povezane z izvajanjem ZPODPTEŠ in s tem odstranite tveganje za negativni vpliv, ki ga ta projekt lahko ima tako za javne finance, kot na delovanje gospodarskih družb v večinski državni lasti.

S spoštovanjem,

Mag. Nina Štros,
vodja
Greenpeace CEE v Sloveniji

dr. Lidija Živčič,
strokovna vodja
Focus, društvo za sonaraven razvoj

Priloga:

- Strokovno mnenje v zvezi z noveliranim investicijskim programom rev. 5 – postavitve nadomestnega bloka 6 moči 600 MW v TE Šoštanj, dr. Aleksandar Kešeljević
